



Datum  
2023-06-05  
Adress  
Lugna gatan 82  
Diarienummer  
FSKF-2023-7684

## Yttrande

Till  
Kommunstyrelsen

### **Förslag till yttrande över Remiss från Justitiedepartementet - En ny ordning för asylsökandes boende (SOU 2022:64) STK-2023-604**

föreslås besluta att lämna följande yttrande:

#### **Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har gett förskolenämnden möjlighet att yttra sig över delbetänkandet *Utredningen om ett ordnat initialt mottagande av asylsökande* (SOU 2022:64). Utredningens uppdrag i delbetänkande har bestått av tre delar: att föreslå åtgärder för att fler asylsökande ska bo på Migrationsverkets boenden, att föreslå en skyldighet för asylsökande att delta i den samhällsintroduktion som anordnas av Migrationsverket samt att analysera behovet av sanktionsmöjligheter vid misskötsamhet på Migrationsverkets boenden.

Förslaget till yttrande är avgränsat och berör endast den del av utredningens förslag som mer specifikt har ett fokus gentemot förskolenämndens verksamhet.

Förskolenämnden är positiv till utredningens förslag om ett samlat asylboende och begränsningen av möjligheten till eget boende. Nämnden anser att det finns fler fördelar än nackdelar för barn i familj med att bo på ett asylboende med nära koppling till myndigheters skydds nät och där det kan erbjudas ett mer ordnat mottagande. Berörda kommuner kan när asylsökande bor på asylboende ges bättre förutsättningar att förbereda olika kommunala insatser exempelvis förskoleplatser. Här krävs dock en nära dialog med Migrationsverket för att nå ett gott resultat samt att ge dessa barn de bästa förutsättningar till en god boendemiljö med närhet till en kvalitativ god förskola och grundskola. Asylsökandes barns skyddslöshet och utsatthet anser förskolenämnden är en central fråga. Barn som flytt från krig och konflikter är särskilt utsatta och för de allra yngsta barnen kan förskola bli en avgörande viktig kompensatorisk insats.

Förskolenämnden vill särskilt lyfta att de allra yngsta barnens tillvaro och förutsättningar ägnas liten uppmärksamhet i utredningen. Förskola och förskolans betydelse omnämns inte utan det är enbart skola och skolarbetet som refereras till i utredningen.

### Yttrande

Förskolenämnden är positiv till utredningens förslag om ett samlat asylboende och begränsningen av möjligheten till eget boende. Nämnden anser att det finns fler fördelar än nackdelar för barn i familj med att bo på ett asylboende med nära koppling till myndigheters skydds nät och där det kan erbjudas ett mer ordnat mottagande. Berörda kommuner kan när asylsökande bor på asylboende ges bättre förutsättningar för att förbereda olika kommunala insatser, exempelvis förskoleplatser. Här krävs dock en nära dialog mellan aktuell kommun och Migrationsverket för att nå ett gott resultat och för att ge dessa barn de bästa förutsättningar till en god boendemiljö med närhet till en kvalitativ god förskola, grundskola och annan kommunal verksamhet.

Förskolenämnden har en skyldighet, enligt skollagen, att arbeta med uppsökande verksamhet och att reservera plats för nyanlända barn som är folkbokförda i landet. Eftersom även asylsökande barn har rätt till allmän förskola så är det av stor vikt att förläggningen av asylboenden görs med beaktande av ett tydligt barnperspektiv och att omkringliggande närmiljö runt dessa asylboenden är lämpliga för barnfamiljer. För att nå fram till barnfamiljerna på asylboendet om förskolans betydelse för barns lärande och utveckling är det av stor vikt att tidigt ge dem kunskap och information. Skolverket poängterar i sina underlag att det finns mycket forskning som visar att förskolan har positiva effekter på barns utveckling och lärande, särskilt för flerspråkiga barn och barn med svag socioekonomisk bakgrund. Vidare framgår det att ”när skolor tar emot nya elever ser de att de barn som gått i förskolan är mer förberedda för den utbildning de möter. Det gäller särskilt de elever som är i behov av stöd eller har svenska som andra språk”(Du kan bidra till att fler barn börjar i förskolan, Skolverket 2023).

Asylsökandes barns skyddslöshet och utsatthet anser förskolenämnden är en central fråga. Barn som flytt från krig och konflikter är särskilt utsatta och för de allra yngsta barnen kan förskola bli en avgörande viktig kompensatorisk insats. I flera rapporter och underlag visas tydligt ”att tidiga insatser hos barn är en god investering, att förskolan är extra viktig för barn som lever i särskild utsatthet, och att förskolan kan bli en viktig kompensatorisk åtgärd för barn i utsatta situationer. Förskolan kan också bli en brygga till de nyanlända föräldrarna. Förskolan har på olika sätt en förmåga och en potential att främja integration och förebygga utanförskap på lång sikt” (BRIS rapport Bra från början 2019).

Asylsökande barn i förskoleåldern är skyddslösa i högre utsträckning eftersom de är i större beroendeställning till sina föräldrar än vad äldre barn är. De yngsta barnens anknytning blir mer sårbar eftersom de ofta, utifrån föräldrars konsekvenser från flykt, inte får den trygghet, guidning, reglering, tröst och skydd som en föräldrar behöver kunna ge (Anknytning i förskolan, Broberg/Hagström/Broberg). Detta gör att barnen får en svag känsla av sammanhang (KASAM, känsla av sammanhang, Aaron Antonovsky). Positivt är att en god

förskola, via sitt kompensatoriska uppdrag kan främja detta och öka känslan av sammanhang inte bara hos barnet utan även hos föräldrarna.

Avslutningsvis noterar förskolenämnden att utredningen ägnar liten uppmärksamhet åt de allra yngsta barnens tillvaro och förutsättningar. Förskola och förskolans betydelse omnämns inte i utredningen utan det är enbart skola och skolarbetet som det refereras till i utredningen. I utredningen föreslås ”att regeringen ska ge Migrationsverket i uppdrag att arbeta med hur asylboenden kan utformas och lokaliseras för att få fler att bo där och att samverka med andra aktörer för att främja verksamhet på asylboenden”. Här anser förskolenämnden att det kommunala perspektivet och inte minst förskolans betydelse bör synliggöras bättre och att goda förutsättningar ges för att kunna planera och tillhandhålla förskola till asylsökande barn.

Ordförande

.....  
Mohamed Yassin (MP)  
.....

Nämndsekreterare

.....  
Louise Säfström  
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]